

**DE INEFFABILI
TRINITATIS
MYSTERIO ORATIO
HABITA IN SACELLO
PONTIFICIO ... A D...**

Filippo Spinelli, Valenti Gonzaga

(III)

Sanctissimo Domino Nostro

CLEMENTI XII.
PONTIFICI MAXIMO

PHILIPPUS SPINELLI

SALUTEM.

UAM *de ineffabili*
TRINITATIS *mysterio orationem*
habui, quum Tibi sistere, BEA-
TISSIME PATER, *sacroque Tuo no-*
mini consecrare mecum ipse cogi-

A 2

ta rem,

tarem, duæ res in causa erant, quæ me pavidum, atque rectius æstimantem ab eo consilio revocarent. Altera majestatis Tuæ ratio, altera meæ imbecillitatis. Terrebat quidem Pontificiæ Sedis dignitas, quam non tantum maximæ inter homines dignitatis amplitudine, quam virtutum Tuarum magnitudine, & præstantia imples, & ornas. Sed absterrebat longe magis munusculi, quod mei ingenii parvitas ab argumenti sublimitate immensum distantis extenuabat, inofficiosa exhibitio. Verum quum Te videam adeo humanitatis plenum, ut non solum neminem a Te repellas, aut beatissimi conspectus Tui jucunditate

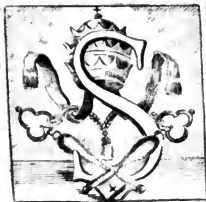
*ditate potiundi cupidum , aut im-
 plorandæ a clementia Tua opis
 necessitate compulsus , sed omnes
 æquo libentique animo admittas ,
 omnes munificentia Principis re-
 crees , omnes charitate parentis
 complectaris , animos inde cepi ,
 Teque adeundi consilium ample-
 xus sum , oblaturus Tibi scriptiun-
 culam hanc meam , argumento suo
 quæ satis quidem se Tibi commen-
 daret , sed scriptoris imperitia , &
 exilitate ingenii quæ vix a clemen-
 tia Tua veniam indulgentissimam
 speraret . Hanc tamen veniam me
 obtenturum confido , quam si diffi-
 derem obtinere , næ injurius essem
 præclarissimæ illi de Te non præ-
 conceptæ , sed longa experientia*

*confirmatæ opinioni , nihil Tibi
magis in amore , ac pretio esse ,
quam ut quibus antecellis gradu ,
iis Te parem facias humanitate ,
& quum nihil infra dignitatem
agere possis , Tecum æstimes infra
dignitatem Te acturum , si aut be-
neficiis , aut honoribus , aut enco-
miis , aut quod omni alia re potius
est , Tua benevolentia quemlibet
ad Te accedentem a Te discede-
re non auctum patiaris . Dignare
itaque me paginam hanc meam
ad sanctissimos Tuos pedes humil-
lime deferentem sueta Tibi cle-
mentia excipere , & Apostolicæ
Tuæ benedictionis præsidio mu-
niri .*

ORA-

ORATIO.

I quæ, BEATISSIME PATER, humanam intelligendi facultatem exsuperant, de iis differere quidpiam sapientes vetant, id ego statim sentio in hodierna celebritate convenire mihi, &

TRINITATIS Augustissimæ mysterium me silentio potius debere colere, & obsequio, quam oratione complecti, & laudibus exornare. Quæ enim mentis acies inaccessibilem illam, in qua Deus habitat, lucem investigare audeat, quin continuo retundi atque hebetari, imo etiam penitus extinguui majestatis fulgore experiatur! Verum tamen, quum in hoc confessu, quo nihil in terris omnibus aut splendidius esse potest, aut vene-

1. *Timoth. 6.*

(VIII)

abilius, verba faciendi auctoritate Vestra
hi onus sit demandatum, id curabo, &
antum potero perficiam, ut de re morta-
us impervia, & ab humana omni cogita-
ne semota neque omnino fileam, neque
quar omnino. Quod profecto non alia ra-
ne facilius assequi me posse existimaverim,
am si nihil utilius Christiano homini esse
se, & Mysterii sublimitati convenientius
am non illud curiosa solertia inquirere, sed
missima fide credere, ostendero.

Et quidem vani sunt, ut sacrarum litte-
rum oracula nos docent, & inexcusabiles,
i in aspectabili mundo, in hac nimirum ma-
ificentia rerum, in tantis motibus tam-
ultorum corporum, atque tantorum ordi-
bus eum, qui rerum omnium Creator est,
Gubernator, non intellexerunt. Exceptis
im paucis, in quibus natura nimium deprava-
ta est universum genus humanum Deum
undi hujus auctorem confitetur; atque ve-
ratis ipsius tanta vis est, ut nemo sit, qui non
deat ingerentem se oculis divinam clarita-
tem. At vero TRINITATIS arcanum, quod est
Patribus traditum, adeo excellens est, adeo
tra hominum, & Angelorum intelligen-
um positum, ut nulla spes sit per creatarum
rum speciem ad illius notitiam pervenire, ~~endi~~,
imo

imo tantum abest, ut quæ ministerio sensuum, & conjectandi sagacitate percipimus, ea vel minimum ad illud illustrandum conferant, ut rem potius ipsam obscuriorem faciant, & spissa nebularum caligine obtegant, & abscondant. Quæ enim nobis per Christum manifesta fecit Pater, ea non in sapientia sermonis Paulum prædicasse novimus, sed contra affirmasse hominum ore proloqui non licere, quæ in excessu suæ mentis audierat. Quid nempe potest esse tam a ratione alienum, quam ea, quæ supra rationem tantum eminent, quantum infinita supra illa, quæ certis finibus circumscripta sunt, & supra humana divina, probabilibus argumentis investigare? Si non investigabiles vias Domini scripsit nobis Apostolus, quid de abditissimo earumdem viarum termino scripturum fuisse judicamus? Confundantur igitur, suosque ausus non sine dedecore inanes agnoscant, qui aut liberius quam par est de Divinis Personis cogitant, aut minus caute fermocinantur. Liberis enim verbis loquuntur Philosophi, ut nos olim monitos voluit Augustinus, nec in rebus ad intelligendum difficillimis offensionem religiosarum aurium pertimescunt. Nobis ad certam regulam loqui fas est, ne verborum licentia etiam de rebus, quæ his significan-

*Rom. ii.**Aug. lib. 10.
de Civit. cap.
23.*

cantur, impiam gignat opinionem . Namque ubi quæritur unitas TRINITATIS, eodem Augustino teste, nec periculosius alicubi erratur nec laboriosius aliquid quæritur . Quæsi stulta audacia de TRINITATE Sabellius , & tria dumtaxat nomina se invenisse infelicite pronuntiavit . Quæsi vit temerario consilio Arius, & in Verbo Dei rem creatam deliran invenit . Quæsi vit procaci investigatione Macedonius , & ad Spiritus sancti intelligentiam pervenire minime potuit . Ne quærant ergo ne quærant sæculi sapientes , ne quos in quæ stione imitari volunt , imitentur errore . Mare siquidem est unitas in TRINITATE in unitate TRINITAS , mare est , in quo si viam planam fingis , certum naufragium experiaris ne-cesse sit . Verum quum animis nostris incorrupta fides infideat , acceptamque a maioribus religionem constantissime teneamus nobis invicem læti gratulemur . Veniet enim profecto tempus , quum depulsa hujus noctis caligine divina gratia fulti illo cœlestis gloriæ lumine perfundemur, in quo Deum sicut est , videre concessum erit . Tunc intuebimur Patrem , qui in Cœlis est , non quidem per speculum , & in ænigmate , sed facie ad faciem : æternam illam Unigeniti Filii generationem , quam Prophetæ enarrare non potue-

tue-